

Kultur är lösningen – kulturbudgeten till en procent

Kultur, konst och kulturarv är en del av lösningen på alla viktiga utmaningar som samhället står inför. Den mest angelägna kulturpolitiska uppgiften för nästa regering kommer att vara att genomföra den kulturpolitiska redogörelsen, som riksdagen enhälligt antog och som bereddes med stöd av ett brett deltagande. Den har gett kulturpolitiken i uppgift att göra Finland mer hållbart, civiliserat och demokratiskt.

Genomförandet av redogörelsen kräver en förstärkning av den grundläggande finansieringen av kultur: en kulturbudget på en procent. Det är bara vi finländare som kan ta hand om den finska kulturen.

1. Internationalism för hållbar tillväxt och säkerhet

Internationalism är en av de nya höjdpunkterna i den kulturpolitiska redogörelsen. Kultur och konst utvecklas genom internationell samverkan. Internationalism betyder kvalitet: den internationella dimensionen av vårt kultur- och konstliv. En tillväxt inom kultursektorn innebär också en tillväxt av hela Finlands intellektuella kapital, vilket gör oss till en större nation bland nationer.

En landsbild som stärks av kultur stärker vår övergripande säkerhet. Kulturen skapar känslomässiga band, både för andra och för oss själva, och de bär oss genom kriser. När vi utför internationellt attraktivt konst-, kultur- och kulturarvsarbete gör vi Finland och den finländska kulturen synlig i mottagarnas medvetande. Genom vår kultur är vi också en del av den internationella debatten på civilsamhällesnivå: vi blir hörda och lär oss i gengäld av andra, deras berättelser och deras kulturella kapital.

Auktoritära regimer måste balanseras av den mångfald som frodas i demokratier. Fri vetenskap, konst, press och medborgarorganisationer spelar en nyckelroll här, vilket kräver ekonomiska förutsättningar. Genom att försvara en pluralistisk kultur, konst och ett pluralistiskt kulturarv försvarar vi demokratin.

Inom utrikespolitiken är FN:s nya mål för hållbar utveckling efter 2030 en aktuell fråga, och bland dessa måste kulturen ha ett eget mål. Alla stora förändringar är kulturella till sin natur, så kultur är en bra lösning för att uppnå ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

En internationell kultur och konst som valmöjlighet innebär ökade export- och turismintäkter, och därmed regional livskraft genom turism, eftersom kulturobjekt, -evenemang och kulturarv lockar allt fler besökare. Den finländska kulturen är dåligt känd ute i världen, så en satsning på internationalisering av kulturen skulle stärka landsbilden. Ju mer internationell kulturen är, desto bättre är karriärmöjligheterna för inhemska kulturarbetare.

2. Kultur skapar tillväxt och livskraft

Kultur är en del av näringspolitiken. Kultur är en näring, ofta också en affärsverksamhet. Kultursektorn utgör ett ekosystem där offentliga och offentligt finansierade tjänster, hobbyverksamhet och privata företag stöder varandra.

Till exempel ordnas det i kulturanläggningar som drivs av kommuner mycket program i form av privat affärsverksamhet. Biblioteken, å andra sidan, som en kostnadsfri lagstadgad kommunal tjänst, betjänar alla människor och alla kulturarbetare, men de har inget innehåll utan privata kommersiella förlag. Medborgarorganisationer är ett kostnadseffektivt sätt att organisera allmännyttiga kulturaktiviteter och de är en del av det kulturella ekosystemet. Museer genererar ytterligare efterfrågan i sin region, många gånger mer än den offentliga finansiering de får.

Merparten av pengarna i kulturekonomin härrör från de privata hushållen. Ett gemensamt mål för den kulturpolitiska redogörelsen är att den inhemska kulturen ska växa. Detta förutsätter ett inhemskt utbud som är konkurrenskraftigt i fråga om kvalitet och mångfald i en hård internationell konkurrens. De specifika egenskaperna hos varje konst-, kultur- och kulturarvssektor måste beaktas för att uppnå inhemsk tillväxt.

Vi behöver en bredare finansieringsbas och mer privata investeringar. Ambitionsnivån för skatteavdraget för privata donationer bör också höjas för att skapa en genuin donationskultur i Finland.

Kultur är en medelstor och arbetskraftsintensiv bransch. En betydande andel av de anställda inom kultursektorn är egenföretagare. Kreatörerna är vårt viktigaste kapital, och därför är det viktigt att se till att kulturarbetare kan försörja sig genom arbete och företagande. Konst kan tillföra den radikala kreativitet som behövs i alla branscher, där kreativiteten skapar immateriellt mervärde och förbättrar produktiviteten i arbetet. Uppfinningsrikedom och originalitet är trumfkortet för en liten nation. Att locka människor till konst och konstnärer är nyckeln till att öka kreativiteten.

Genom att stärka kommunernas attraktionskraft ger kulturtjänsterna också nya kunder och intäkter till exempelvis restauranger och inkvarteringstjänster. En mångsidig kulturell och konstnärlig helhet, bevarandet av vårt kulturarv och intresset hos många olika målgrupper är avgörande för en stads livskraft. Regionalt kulturutbud stöder inte bara den lokala livskraften utan också tillväxten inom kultursektorn som helhet. Tillgång till kultur i hela Finland är också viktigt för medborgarnas lika möjligheter.

Tillväxten inom kultursektorn diversifierar vår näringsstruktur och stärker därmed Finlands ekonomiska hållbarhet. Vi behöver starka konsumentvarumärken och kreativ kompetens. I den kulturpolitiska redogörelsen fastställs ett mål om att fördubbla BNP-andelen för de kreativa näringarna. Detta – och det fortsatta genomförandet av tillväxtstrategin för den kreativa ekonomin – bör också ingå i nästa regeringsprogram.

3. Barn och ungdomar har rätt att skapa och uppleva kultur

Barnen är också den finländska kulturens framtid. Barn och ungdomar är framtidens beslutsfattare och konsumenter. Bara för våra barns skull måste vi se till att kulturen är tillgänglig i hela landet.

Forskning visar att kulturellt deltagande, kulturell fostran och kulturella hobbyer har en enorm inverkan på barns och ungdomars välbefinnande och delaktighet. Konstundervisning i skolorna i alla dess former erbjuder sätt att uttrycka sig, en paus i en hektisk vardag, glädje och en känsla av att ha lyckats. Det handlar också om att växa upp som finländare: att bära identiteten mellan generationerna. Kulturarvet ger barn och ungdomar resiliens, tröst, trygghet och hopp.

Barnkultur är en del av barnens rättigheter. Konst är en del av en kvalitativ fritid, och en mångsidig kulturell fostran är en viktig del av ett civiliserat och hållbart samhälle. Alla barn och ungdomar ska ha rätt att uppleva och delta i kultur och konst samt att bekanta sig med sitt eget och sin regions kulturarv, oavsett var de bor eller hur välbärgade de är. Att fokusera på tillgänglighet är också viktigt för barn och ungdomar med särskilda behov.

Konstupplevelser av hög kvalitet och konstbaserade metoder stöder barns och ungdomars tillväxt och utveckling och motverkar även på ett konkret sätt depression och lindrar ångest. Barn vill ha konsthobbyer, men de är inte alltid tillgängliga och åtkomliga för dem. Alla barn är berättigade till en trevlig hobby!

Konsthobbyer stöder också annan inlärning. Konst stärker kognitiva färdigheter, kritiskt tänkande och ger självförtroende. Läs-kunnighet är en del av allt lärande och kan inte uppnås utan att läsa böcker.

Det är viktigt att konst, konstbaserade metoder, grundläggande konstundervisning och konstundervisningens kontinuum får en allt fastare plats i vårt utbildningssystem. Genom att ta hand om den finländska kulturen fostrar vi barn och unga till mental kriställighet och ger dem en bred världsbild.

KULTA